

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek vedoucího práce

Práci předložil(a) student(ka): Markéta Roháčová

Název práce: Adaptace seniorů na nové informační technologie skrze mezigenerační komunikaci

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*): František Kalvas

1. **CÍL PRÁCE** (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*): autorka definuje pouze cíle dílčích částí práce, ale cíl práce jako celku chybí, a to je po mém soudu závažná chyba. Cílem teoretické části je „shrnout vývoj rodinných vztahů před rozšířením komunikačních technologií a reflektovat jejich proměnu v kontextu obgeneračních vztahů a komunikace v nich.“ (s. 6) Tento cíl se jí daří naplnit, neboť teoretická část je po mém soudu obsahově výborná a skvěle logicky vystavěná pro tento cíl. Nicméně, tento cíl se problematicky vztahuje k tématu práce – teoretická část totiž popisuje vývoj mezigeneračních vztahů a poté digitální gramotnost nejmladší generace a seniorů, ale vůbec se nezabývá tím, jak se mezigenerační komunikace podílí na adaptaci seniorů na digitální média. Možná, že o tom dosud krom autorky nikdo nic nenapsal, ale i pak se měla autorka pokusit vystavět vlastní hypotézy na základě nastudované literatury.

Cíl praktické části formuluje autorka poněkud nepřehledně takto: „Cílem mého výzkumu je navázání na data popsaná v teorii, zjištění vlivu doporučených týkajících se omezení (sic! *FrK*) osobního kontaktu pro prevenci epidemie na vývoj dat týkajících se rozvoje informačně komunikační gramotnosti seniorů a deskripce způsobu mezigenerační, přesněji obgenerační interakce mezi seniory a vnoučaty v prostředí informačně komunikačních technologií.“ (s. 21–22) Nevím, co autorka míní v první části ‚navázáním na data‘, proto nemohu naplnění zhodnotit. Také nevím, proč autorka ve druhé části definice chce sledovat vliv opatření na ‚vývoj dat‘, nicméně mohu konstatovat, že autorka navrhla špatný výzkum ke sledování vlivu opatření na změnu úrovně digitální gramotnosti seniorů – na to nemohou stačit dotazníkové otázky ‚Využíváte zařízení více, než v předchozích letech?‘ a ‚Myslíte si, že změna byla vyvolaná opatřeními proti Covid-19?‘, pokud druhou část definice cíle autorka myslela vážně, tak měla použít metriky pro měření digitální gramotnosti, jejichž hodnoty byly známé za období před pandemií a sledovat, zda její respondenti dosahují v přítomnosti stejných nebo odlišných hodnot, což mimochodem sama jako budoucí zlepšení v práci navrhuje. Poslední, třetí část cíle, ‚deskripce interakce seniorů a vnoučat‘ již naplněna je, byť ne vyčerpávajícím způsobem – autorka v práci pouze pěkně ukazuje, že se kontakt zintenzivnil během omezení spojených s pandemií, byť se ale ptala, kdo z rodiny pomáhal seniorů s učením se novým technologiím, tak k tomu neformuluje žádnou hypotézu ani neprezentuje žádné výsledky, podobně nechává nevyužité otázky na témata jejich komunikace.

2. **OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ:** K chvále a výtkám uvedeným výše bych rád připojil ještě dvě výtky – nechápu, proč autorka formuluje 4. výzkumnou otázku, k čemu je dobrá? Dále, hypotézy H1 a H4 nejsou důstojné bakalářské práce – autorka by měla formulovat hypotézy o vztazích jevů, ne o stavu.

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA:** V práci je řada překlepů (např. opakovaně slova ‚jejížch‘ a ‚respondenté‘), vypadlých slov (např. „Starý demografický režim nebyl pro pěstování obgeneračních velice příznivý.“, s. 7) a stylistických nepřesností. Dále autorka špatně odkazuje: publikace, jejíž autory na s. 30 označuje v seznamu literatury jako „PPUC-DG-OVU-tým“, přestože má jasně uvedené autory – vím, autorů je mnoho a na poslední straně publikace sami autoři žádají, aby byli označení zkratkou, kterou zde autorce vytýkám, ale domnívám se, že i tak je to v rozporu s citační normou. Nevím také, proč se na stranách 11 a 15 opakuje tentýž text začínající pasáží „Představy o nejmladších generacích jsou...“ (sic! překlep je v originálu), a to včetně špatně vložené mezery mezi slovo a čárku ve druhé větě zřejmě okopírované pasáže (s. 11 zhruba v polovině prvního odstavce, a s. 15 zhruba uprostřed strany, začátek prvního odstavce podkapitoly 2.3.2). Být výše vytčené chyby nebrání v zásadě porozumění textu, vyvolávají zbytečně dojem ledabylosti.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE:** Autorka dokončovala svou práci ve velmi svízelné životní situaci a zaslouží obdiv a chválu za to, že jí vůbec nějak dokončila a odevzdala. Byť do prosince 2020 pravidelně konzultovala, po celý rok 2021 pracovala zcela samostatně, neboť naše jediné setkání v červnu 2021 příliš nevyřešilo. Zřejmě proto je práce nevyrovnaná, má výbornou první část a slabou praktickou část. Jsem si vědom, že musíme hodnotit práci a nikoli okolnosti jejího vzniku. Nicméně soudím, že práce je dobrá sama o sobě a můžeme jí jako dobrou hodnotit i bez znalosti kontextu.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ:**

- 1) Pokuste se formulovat dvě hypotézy o vztazích jevů ověřitelné v rámci Vašeho výzkumu.
- 2) Zkuste navrhnout design výzkumu, který prozkoumá, jak se mezigenerační komunikace podílí na adaptaci seniorů na nové komunikační technologie.
- 3) Zkuste navrhnout design výzkumu, který ověří, zda opatření pro prevenci epidemie Covid-19 ovlivnila digitální gramotnost seniorů.

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Dobře

Datum: 25.8.2021

Podpis: